

СНЕЖАНЬСКІЯ ЗАПЕЎКІ

Па гарызанталі: 1. «Здароў, марозны, звонкі вечар! // Здароў, скрыпучы мяккі ...!». З верша М. Багдановіча «Зімой»; 9 снежня — 130 гадоў з дня нараджэння паэта. 7. Самы лепшы... — абдымкі; усім па размеру (прык.); 4 снежня — Міжнародны дзень абдымкаў. 8. Снежань снежны і халодны — будзе ... урадлівы (прыкм.). 10. Тое, што і збан (разм.). 11. Кармушка для жывёлы. 13. Даўгаголая птушка, якая ў старажытным Егіпце лічылася сьвяшчэннай. 14. Снежань спытае, што ... прызапасіла (прык.). 15. На паляванні сем вёрст не ... (прык.). 16. «Дастанавіце з вышак ... // Гайда сцежкі праціраць». З верша Я. Коласа «Надыход зімы». 18. Снежань — не ..., а холад — не сястра (прык.). 19. «Снежань — першы густы снегапад». З верша П. Панчанкі «Родная ...». 23. Лёд пачарнеў, ... шуміць — чакай адлігі (прыкм.). 25. «Пад гукі гулькі завей // Зіма імчыцца — ...». З верша Т. Ляўковіч «Зіма». 26. Першы снег — не ..., першая каханка — не нявеста (прык.).

Па вертыкалі: 1. Гульня са снегам. 2. Шматгадовы палярны лёд. 3. Зімовы ... або Ягорый; прысвятка, які адзначалі 9 снежня. 4. «Мароз, як ... бязжаласны, // Ё лёд рэчкі акаваў». З верша Я. Купалы «Зіма». 5. Паслядоўнік ёгі. 6. «Вясна зайшла к зіме на каву ў гасці». З верша С. Брандта «... ў снежны». 9. Тое, што і завея. 12. Аўтамабіль, прызначаны для руху па снезе. 15. ... гнядая, жараб'ё ра-

бое — паеў воўк абое (прык.). 17. Лясная пёўчая птушка атрада вераб'іных. 20. «Хутка ... халадоў, завірух — // Нам не верыцца». З верша Дзм. Пятровіча «Ранак нашай восені». 21. У футболе становішча, калі мяч аказваецца за межамі гульнявога поля; 10 снежня — Сусветны дзень футбола. 22. Літара старажытнарускага алфавіта. 24. Сёмы гук музычнай гамы.

Склаў **Лявон ЦЕЛЕШ**, г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

УРАДЖАЙ... ПАТРОНАЎ

Жыхар Брэсцкага раёна ва ўласным агародзе выкапаў склад боепрыпасаў
Жыхар вёскі Тамашоўка Брэсцкага раёна перакопваў агарод на прысядзібным участку — і выкапаў не адзін-два, не дзясятка, а цэлыя скрыні патронаў. Правахоўнікі, якія прыбылі на месца, спачатку налічылі 100 патронаў, затым яшчэ 50, паблізу былі таксама кулі і гільзы.

Як паведаміла **Ганна МАЦКЕВІЧ**, афіцыйны прадстаўнік упраўлення ДКСЭ па Брэсцкай вобласці, знойдзеныя боепрыпасы былі перададзены ў мікраённы аддзел Дзяржаўнага камітэта судовых экспертызаў. Спецыялісты ўстанавілі, што вінтавачныя патроны маркі «Маўзер» выпушчаны заводскім спосабам у 1915 годзе. Доўгі час яны праляжалі ў зямлі і да стральбы ўжо, вядома, непрыдатныя.

Міліцыя праводзіць праверку па гэтым факце. Цалкам верагодна, што патроны былі падрыхтаваныя да знішчэння мірнага насельніцтва. Менавіта на гэтым месцы ў 1942 годзе знаходзілася гета, вязняў якога пазней расстралілі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Даты Падзеі Людзі

7 СНЕЖНЯ 1921 год — у Заходняй Беларусі заснавана Таварыства беларускай школы, якое адкрывала і ўтрымлівала народныя школы і дамы, курсы, настаўніцкія семінары, чытальні-бібліятэкі, сярод і вышэйшыя навучальныя ўстановы, выдавала часопісы, падручнікі і іншую літаратуру, займалася канцэртнай дзейнасцю. ТБШ выступала супраць паланізацыі, сацыяльнага прыгнёту, праводзіла шырокую дзейнасць па адкрыцці беларускіх школ, павышала агульнаадукацыйны і культурны ўзровень насельніцтва, яго нацыянальную свядомасць. Закрытае польскімі ўладамі ў 1937 годзе.

1940 год — нарадзіўся **Юрый Аляксандравіч Ялхоў**, беларускі кінааператар, рэжысёр. Сярод аператарскіх работ: мастацкія фільмы «Двое на востраве слёз», «Наш браняпоезд», «Сын за бацьку». Пастаноўшчык мастацкіх фільмаў «Даруй нам, мачаха-Расія», «Анамалія», «Анастасія Слуцкая».

1941 год — нарадзіўся (в. Верхні Церабязоў Столінскага раёна) **Васіль Дзмітрыевіч Ліцвінка**, беларускі фалькларыст, кандыдат філалагічных навук. У 1970 годзе скончыў БДУ, дзе і працаваў. З 1991 года быў старшынёй Беларускага саюза фалькларыстаў. Збіраў і даследаваў беларускі фальклор, займаўся этнаграфіяй.

1890 год — нарадзіўся **Аляксандр Бакулеў**, выдатны савецкі вучоны-хірург, акадэмік АН СССР, адзін з заснавальнікаў савецкай сардэчна-сасудзистай хірургіі.

1910 год — нарадзілася **Кацярына Аляксееўна Фурцава**, савецкі партыйны і дзяржаўны дзеяч. У 1954—1957 гадах — першы сакратар МГК КПСС, у 1956—1960-м — сакратар ЦК КПСС, у 1960—1974 гадах — міністр культуры СССР.

1926 год — нарадзіўся **Пётр Сяргеевіч Вельямінаў**, савецкі і расійскі акцёр тэатра і кіно, артыст Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра камедыі імя Акімава, народны артыст РСФСР, народны артыст Чувашыі. Здымаўся ў тэлевізійных фільмах «Цені знікаюць апоўдні», «Вечны кліч», «Камандзір шчаслівай «Щуки» і іншых.

1941 год — японская авіяцыя здзейсніла напад на ваенна-марскую базу ЗША Пёрл-Харбар у Ціхім акіяне. Масіраваная атака 350 самалётаў прывяла да гібелі 2403 амерыканскіх ваенных, 1178 былі параненыя. Ціхаакіяніскі флот Злучаных Штатаў быў фактычна знішчаны. На наступны дзень ЗША аб'явілі Японіі вайну.

1965 год — у Рыме і Стамбуле абнародавана сумесная дэкларацыя Папы Рымскага Паўла VI і канстанцінопальскага патрыярха Афінагора, якая адмяніла ўзаемныя адлучэнні 1054 года паміж Рымска-каталіцкай і Канстанцінопальскай праваслаўнай цэрквамі.

НИНА МАЦЯШ: «Жыццё сапраўды як казка: ідзеш ад бяды да бяды».

СЁННЯ

Сонца

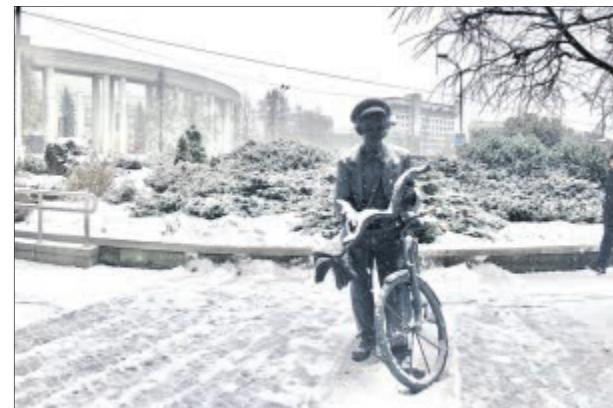
	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.13	16.48	7.35
Віцебск	9.10	16.31	7.21
Магілёў	9.04	16.38	7.34
Гомель	8.52	16.43	7.51
Гродна	9.27	17.05	7.38
Брэст	9.20	17.14	7.54

Месяц

Маладзік 4 снежня. Месяц у сузор'і Білізят.

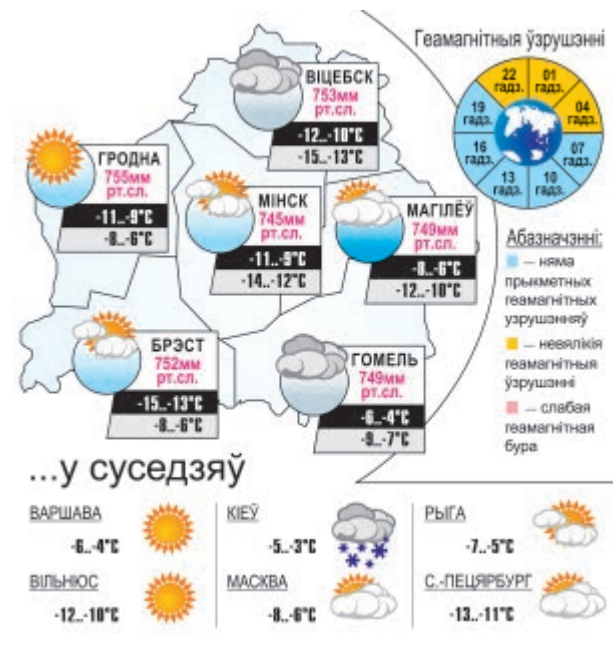
Імяніны

Пр. Аляксандра, Аляксея, Барыса, Макара, Мітрафана, Рыгора, Фёдара, К. Леаніцы, Емяльяна, Здзіслава, Зянона, Мікалая.

Фота Настасі ГРУК.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Оперны спявак кажа:
— У маім горле — вялізнае багацце!
П'яніца яму адказвае:
— У маім таксама.

— Алё, гэта рэстаран?
— Так, добры дзень!
— Мы хацелі б у вас заказаць столік на сем гадзін.
— Добра! Крэслы закатаваць будзеце?

Жонка пытаецца ў мужа:
— Чаму наша суседка кожны раз пры сустрэчы стала мне ўсміхацца?
— А я ведаю?!
— Калі я даведаюся, што яна ўсміхаецца з-за цябе, то табе пачнуць усміхацца ўсе мужыкі з нашага пад'езда.

— Дачушка, ты пяць лыжак цукру паклала. Закахаляся?
— Не, мама, проста я салодкі чай люблю.
— Дачка, ты іх у боршч паклала.

